

METHODIEKEN DOCUMENT HABITATKAART STELKAMPVELD, v3 december 2011

Staatsbosbeheer Regio Oost, [REDACTED], december 2011

geel: toevoegingen/wijzingen tov methodieken-documenten v2 januari 2011

Algemene werkwijze

De concept-habitatkaart is een aantal stappen vervaardigd

1. Bronbestand is de vegetatiekartering Beekvliet en Hagenbeek (Bakker, 2005) en bijbehorende Digitale Standaard (kartering 557). Deze kartering heeft vooral betrekking op natuurterrein. In 2009 zijn de niet gekarteerde terreinen (merendeels in landbouwkundig gebruik) gecheckt op het voorkomen van habitatkwaliteiten. Als verwacht bleken deze niet aanwezig te zijn. Daarnaast is gebruik gemaakt van de Topografische kaart 1850 (TMK) voor het begrenzen van het habitatype Beuken-eikenbossen met Hulst.
2. Vanuit de Digitale Standaard is een exportbestand (met ondermeer de vertaling van lokale typen naar SBB-typen) gemaakt en gekoppeld aan de vlakkenshape van de vegetatiekartering. Vervolgens zijn door een koppeling met de "Vertaaldatabase habitattypen-vegetatietypen" (versie februari 2010) de mogelijk relevante HT-kwaliteiten gelokaliseerd. In het incidentele geval dat een vegetatietype kwalificerend kon zijn voor verschillende habitattypen is op basis van ruimtelijke positie en landschapsecologische kenmerken een keuze gemaakt. Waar nodig zijn de kaartvlakken conform de vertaaltabel en landelijke profieldocumenten verder beoordeeld op de onderdelen "beperkende criteria", "mozaïek" en minimale oppervlakten.
3. Vervolgens is deze informatie verwerkt in de bij de opgeleverde shape behorende attributentabel. Deze volgt de landelijk vastgestelde structuur. Deze tabel spreekt grotendeels voor zich, enkele opmerkingen hierover:
 - >> Het kaartbeeld is gegenereerd op basis van het habitatype met de grootste bedekking dan wel het meest bijzondere habitatype ter plaatse (zie kalkmoeras/blauwgrasland verderop).
 - >> In een beperkt aantal gevallen is de bedekking aangepast daar waar door het bureau een complex werd aangegeven maar dit niet consequent/onjuist bleek doorgevoerd in Digitale Standaard. Voor zover het complexen betrof van twee habitattypen is pragmatisch uitgegaan van een 50/50 verhouding.
 - >> In de tabel is geen kwaliteitsaanduiding van de habitats aangegeven. Deze wordt wel besproken in de beheersplantekst
 - >> Voorzover gekarteerd is in het veld opmerk de vlakken-elmid van de Digitale Standaard vermeld. Voor de niet gekarteerde terreinen is de globale terreinsituatie vermeld.
 - >> In het veld opmerk2 staan eventueel andere opmerkingen vermeld. Bij een aantal vlakken bleek de opgenomen informatie in de Digitale Standaard onjuist, namelijk verwisseld met andere vlakken: de informatie voor de elmid vlakken 118 en 144 bleek verwisseld met de elmid-vlakken 125 respectievelijk 136. Dit is gecorrigeerd in de tabel.

Nadere toelichting

4. *Algemeen:* de kaart komt in hoofdlijnen overeen met de huidige actualiteit in de terreinen. Belangrijk verschil is wel dat het areaal Pioniervegetaties met Snavelbiezen (in 2005 ruim 2,5 ha) afneemt ten gunste van vooral Vochtige Heide. Het voorkomen van Pioniervegetaties met Snavelbiezen is wel veel bestendiger (en waardevoller) in periodieke inundatiezones langs laagten, maar in totaliteit gaat het om smalle zones, c.q. kleine oppervlakten (< 0,5 ha) In stand houden op andere locaties door frequent plaggen beschouwen we als ongewenst.

Om een actueel beeld te krijgen zijn in juli/augustus 2011 alle vlakken nagelopen waar in 2005 pioniervegetaties met snavelbiezen werden aangetroffen. Daaruit bleek inderdaad dat in vrijwel overal een areaalvermindering van de Pioniervegetaties met snavelbiezen heeft plaatsgevonden ten gunste van Vochtige heide. Het totale areaal Pioniervegetaties met Snavelbiezen bleek afgenomen tot ca. 0,5 ha. De

situatie 2011 is in de Habitattypenkaart en bijbehorende attributentabel verwerkt.

5. *Algemeen:* de werkkaart komt in hoofdlijnen goed overeen met wat tot dusver is geproduceerd en gecommuniceerd in beheersplan/gebiedsproces Beekvliet/Stelkampsveld
Belangrijk verschil is dat het HT "Beukenbossen met Hulst" nieuw op de kaart staat. Wordt niet genoemd in Ontwerp AWB. Ter informatie is een concept beheersplantekst bijgevoegd.
Verder is nu scherper onderscheid gemaakt in de mate van bedekking (in de achterliggende attributentabel). Zie ook verderop.
6. *Algemeen:* het Natura 2000 gebied is geen eiland. In het beheersplan/gebiedsproces wordt de actuele situatie en gewenste ontwikkeling van het Natura 2000 gebied in samenhang gezien met de direct aangrenzende EHS/TOP-gebied. Ter informatie zijn een tweetal werkkaarten toegevoegd (actueel en ambitie) uit het concept-beheersplan.
7. *Kalkmoeras/Blauwgrasland:* Kalkmoeras en Blauwgrasland zijn beide gerelateerd aan het gekarteerde vegetatietype C-M Parnassietosum. Deze zones C-M P wisselen in breedte (ook door de jaren heen), bovendien gaat het in de gradiënt niet alleen om C-M P. maar ook om typicum, nardetosum en overgangen naar vengemeenschappen (peucedanetosum) en komen niet in alle zones minimaal 3 kalkmoerassoorten voor. Deze zones zijn niet door het bureau uitgekarteerd, maar feitelijk wel aanwezig (komt ook in veel beschrijvingen terug). Pragmatisch opgelost: C-M P zones 50/50 toebedeeld naar Kalkmoeras en Blauwgrasland. Kalkmoeras is op de kaart gezet (habitatnr1). Voor het totale areaal lijkt dit een redelijke inschatting van het voorkomen van kalkmoeras en blauwgrasland.
In juli/augustus 2011 zijn de C-M-P-lokaties in Maandagsdijk-Noord gecheckt op het voorkomen van Kalkmoerasvegetaties omdat het voorkomen van Kalkmoeras in de laagte in Maandagsdijk-Noord onbestendig lijkt. Deze bleken nog kwalificerend aanwezig maar het voorkomen zal zeker ook hier de komende jaren middels monitoring gevolgd worden (uit te werken in beheersplan)
8. *Blauwgrasland*
Tot Blauwgrasland behoort ook de SBB 16A2a Veldrus-associatie mits minimaal 3 van de volgende soorten voorkomen: blauwe knoop, blauwe zegge, gevlekte orchis, ruw walstro, tormentil, veelbloemige veldbies. Dit is inderdaad het geval in Stelkampsveld: alle 16A2a vegetaties omvatten het lokale type "G221h Type van Veldrus vorm met Junco-Molinion- soorten". Hierin komen ook bovengenoemde soorten voor (en lokaal ook typische blauwgrasland-soorten)
9. *Zwak gebufferde venvegetaties.* De bedekking H3130 Zwak gebufferde venvegetaties is aangepast in de Rietvenne. Feitelijk komt hier inderdaad SBB type 06-c RG Eleocharis multicaulis-Sphagnum-[Littorelletea/Scheuchzerietea] voor, maar te zwaar aangezet (100% bedekking) door bureau. Het gaat ook (ook in 2005) om andere vegetaties, waaronder gele lis, stijve zegge, niet kwalificerende schrale veg etc. Ter plaatse heerst een ongewenste hydrologische toestand, het basenrijke grondwater zakt hier te snel en te diep uit, regenwater kan niet weg. Ven/moerasvegetaties hebben hier wel een potentiële positie, maar deels ook meer zuidelijk waar nu een zwaar gedraineerde maïsakker ligt. Verbetering, c.q. herstel van de gradiënt (de hele reeks van HT's) is voorzien in conceptbeheersplan.
De bedekking is teruggebracht naar 50% H3130 (overige deel geen HT-kwaliteit). Betreft ID's: 060-0557-186, 187 en 125.
10. *Snavelbiezen en Vochtige heide.* Zie eerdere opmerkingen onder 4
11. *Beukenbossen met Hulst.* Zie eerdere opmerkingen onder 5
12. *Overige habitattypen:* geen verdere opmerkingen